

paa den, og den fra Fortiden nedarbejdede Ulig-
hed paa dette Omraade altsaa skulde bevares.
Derfor kan Flertallet finde det rigtigst med det
foreliggende Lovforslag kun at tage Bestemmelser
om Præstetiendens Afløsning og at sætte Spørgs-
maalet i Forbindelse med en Præstelønningslov
paa den Maade, som flet er i Lovforslagets §
12, saa at Afløsningen først skal kunne finde
Sted, naar Præsterens Lønning af Statskassen
er fastsat ved Lov.

Erkjender man det imidlertid for ønskeligt at
faae Præstetienden afløst snarest muligt, og vil
man ikke fremfalde en saadan Afløsning ved
en Lovgælslov, hvad der kun vilde stemme flet med
den Udvikling, der ellers har fundet Sted paa
Tiendevæsenets Omraade i de sidste hundrede Aar,
saa ser Flertallet ikke rettere, end at man maa
fastsætte Afløsningsvilkåarene saaledes, at der bli-
ver nogen Udfigt til, at Tiendeyderne virkelig kunne
føle sig opfordrede til at afløse deres Tiende; og
i saa Henseende finder det, at de i Forslaget fast-
satte Vilkåar maa anses for passende. Tiende-
ydelsens virkelige Værdi er det meget vanskeligt
at angive, og det har, som bekjendt, ikke hidtil
været muligt for Folkethinget at faae Oplysning
fra Regjeringen om den Værdi, som den udbrin-
ges til ved Kjøb og Salg, men Udvalgets Fler-
tallet antager ligesom Flertallet af det i 1871—72
nedsatte Udvalg, at Tiendens Værdi ingenlunde
naaer op til det 25-dobbelte af dens aarlige Be-
løb, da den umulig kan stilles i lige Linie med
en fri Kapital, der kan anvendes efter Eierens
eget Lykke, og da den er afhængig af Kornpri-
sernes Stigning eller Fald. Det gaar ud fra, at
4 pCt.s Obligationer for det 20-dobbelte Beløb,
som Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer ved
Loven af 20de Juni 1850 enedes om at erkjende
for fuldstændigt Vederlag for Hørtkornsprivile-
giernes Ophævelse, ogsaa nu vil være et passende
Vederlag for Tienden, og det tror ligesom Ud-
valgsflertallet i 1871—72, at Tiendeyderne, naar
de strax udbetale den hele Tiendegæld kontant,
kun vilde behøve at indbetale det 18-dobbelte af
dens aarlige Beløb, da Staten neppe vil have
vanskeligt ved paa en fuldkommen betryggende
Maade at bringe en saadan Pengesum til 4½
pCt. og saaledes faae det samme Udbytte som af
4 pCt.s Obligationer for det 20-dobbelte. Om
Statskassen vil lide noget væsentligt Tab ved en
saadan Ordning, er i Flertallets Dime tvivlsomt,
thi den vil faae en bestemt aarlig Indtægt istedet-
for en bestandig stiftende og usikker; men det er
isørigt paa det Reue med, at Lovgivningsmagten
i saadanne Forhold ikke ensidig bør se paa Stats-
kassens men paa det hele Samsunds Interesse,
og da er det overbevist om, at selv om Stats-
kassen virkelig fik en mindre Indtægt, end den
vilde faae, naar den nuværende Ordning blev ved
at staa ved Magt, vilde de nationaløkonomiske
og politiske Fordele, som man ovenfor har hen-

tydet til, formentlig fuldstændig opveie dette, og
det endda uden, at Staten behøvede at bringe saa-
danne Offre, som andre Lande have bragt for at
faae Tienden afløst.

Den i Forslaget foreslaaede Omsætning af
Præstetienden til en fast aarlig Pengeafgift efter
dens Gjennemsnitsbeløb i et vist Antal Aar an-
tager Flertallet vel i sig selv vilde have Betydning
baade for Yderne og Staten, men det ser den
dog væsentlig som en Forberedelse til en kommende
Afløsning. I saadanne Forhold har det engang
vundet en vis Hævd at tage Gjennemsnittet af
24 Aar med Udskydelse af de to højeste og de to
laveste, og Flertallet vil derfor under Forudset-
ning af, at Afløsningsvilkåarene isørigt blive,
som det er foreslaaet i Lovforslaget, blive
staaende derved, kjøndt det i og for
sig kunde være tilspieligt til at lægge en
længere Aar række til Grund for Beregningen,
navnlig i Betragtning af, at Kornpriserne neppe
i en maaste temmelig lang Fremtid kunne antages
at ville blive saa høje som i den sidste Snes
Aar. Da Præstetienden imidlertid isølge Stats-
revisionens Betænkning for 1877—78, S. 245,
den 1ste Januar 1878 var konstateret overalt i
Riget undtagen i nogle enkelte Kjøbstadskald og
4 Landsbykald, og da Konstateringen og sammes
Revision nødvendig maa være foregaaet
paa sædvanlig Vis, inden man kan tænke
paa at gaa videre, vil der neppe til denne
Tiendes Omsætning behøves et saa vidtløftigt
Apparat som de i §§ 2—9 foreslaaede Kommissio-
ner og Overkommissioner, og Flertallet fore-
skaar derfor, at Omsætningen, der, naar Tienden
er konstateret, indskrænkes sig til et simpelt Regne-
stykke, skal foretages af Præsten efter de i
Loven givne Regler og derefter fremlægges til
Tiendeydernes Efterhyn. Er der da inden en
vis Tid ingen Indsigelse, skal Omsætningen be-
trages som godkjendt, men i modsat Fald skal
Sagen afgjøres af et Nævn. Udvalget var noget i
Tvivl om, hvorvidt Lovene af 19de Februar 1861 og
26de Marts 1870 om Forandring i Udredelsen af
Tiendeafgiften for Føl, Kalve, Lam, Kid og Vi-
sværme samt Smaaredsel m. m. var gennemført
overalt i Riget, og disse Udgifter saaledes vare
forandrede til en Afgift i Byg, men efter de
Oplysninger man i saa Henseende har modtaget
fra Ministeriet, tør det antages, at den ved disse
Love paabudne Forandring i det Hele taget er
gennemført, saa at der ikke fra den Side kan
være Noget til Hindrer for en saadan Fremgangs-
maade ved Ydelsens Omsætning til en fast
aarlig Pengeafgift, som Flertallet nu foreslaar.
Man antager man, at det vil være nødvendigt at
bemærke, at hvis der for nogen Del af Ydelsen
ikke har været sat Kapitelstægt i fulde 24 Aar,
skal dens gennemsnitlige Værdi beregnes efter
den Tid, da der har været sat Kapitelstægt.

Isørigt har Flertallet kun ment at burde